

У сталічным выдавецтве “Энцыклапедыкс” убачыла свет кніга, якая распавядае пра жыццё ў былой Жодзішкай гміне ў першай палове XX ст., а таксама прыгадчыніе заслону гісторыі касцёла св. Юды Тадэвуша ў вёсцы Вішнева (дэканат Смаргонь). Выданне падзелена на 2 часткі: першая змяшчае ўспаміны Фелікса Жылкі, у 2-ой частцы прадстаўлена мастацка-дакументальная аповесць Анатоля Шчучкі. Успаміны, напісаныя сэрцам

Францішак Жылка, дзейсны член Беларускага геаграфічнага таварыства, складальнік і фундатар кнігі, распавядае, што ідэя яе выдання з’явілася падчас працы над стварэннем радавога дрэва Жылкаў. **“Для завяршэння працэсу складання радавода мне патрэбна было знайсці некаторыя звесткі пра сваіх продкаў. Я паслаў запыт сваяку Багуславу Жылку ў Гданьск. Каб даць адказы на хвалючыя мянэ пытанні, Багуслаў прыслаў сыштак з успамінамі свайго бацькі – Фелікса Жылкі, які да 1939 года быў войтам у Жодзішкай гміне,**

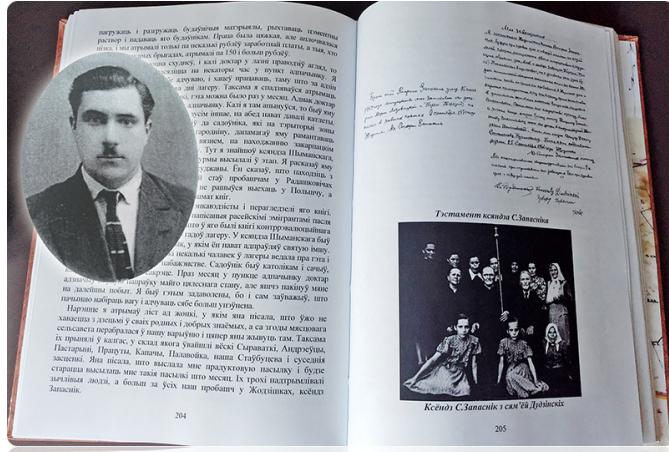
распавядае спадар Францішак. –

Яны ахопліваюць дзеі 1900–1951 гадоў.

†

У гэтых запісах адлюстраваны галоўныя эдарэнні ў сям’і, узаемадносіны паміж суседзямі, вернікамі розных канфесій, прыстасаванне да новых улад, побыт гарадоў і мястэчак, у якіх па волі лёсу даводзілася апынуцца аўтару ўспамінаў. Фелікс пачаў занатоўваць свае назіранні і думкі з канца XIX стагоддзя. З часам сабралася шмат запісаў. Але падчас II Сусветнай вайны яны, на вялікі жаль, былі

знішчаны. Калі Фелікс сышоў на пенсію, у яго з'явілася больш вольнага часу і ён вырашыў «зазірнуць пад вечка сваёй памяці» і запісаць на паперы ўсё, што ўспомніў, каб паказаць сваім блізкім па крыві людзям, якімі дарогамі ішоў род Жылкаў”.

Францішак Жылка падкрэслівае, што аўтар успамінаў, які з'яўляецца стрычным братам яго дзеда, вельмі дакладна скампанаваў інфармацыю, гістарычныя факты, задокументаваў прозвішчы і імёны людзей – жыхароў Жодзішкай і ваколіц.

□ “**Мяне ўразіла, наколькі добра чалавек запомніў усё, што адбывалася на працягу столькіх гадоў,** – зазначае спадар Францішак. – **Напэўна, гэта звязана з тым, што кожная апісаная падзея прайшла праз яго сэрца.** Ён натаваў тыя выпадкі, у эпіцэнтры якіх знаходзіўся сам. Менавіта ў гэтым і заключаецца гістарычная каштоўнасць успамінаў. Калі хто-небудзь з навукоўцаў, пісьменнікаў ці краязнаўцаў і спрабаваў адлюстраваць жыццё Жодзішкай зямлі, то апісваў яго з пазіцыі сваёй праўды, высоўваў у першыя шэрагі герояў блізкіх сабе па духу, ідэалогіі, а Фелікс Жылка на першае месца ставіў праўду сваёй зямлі. Ён распавёў пра касцёл у Жодзішках, капліцу ў Дубку, прадставіў шмат звестак пра кс. пробашча Рамуальда Дроніча, не абмінуў увагай кс. Вінцэнта Гадлеўскага, таксама ўспомніў пра кс. Стэфана Запасніка”.

Францішак Жылка пераклаў успаміны сваяка з польскай на беларускую мову, адредагаваў, аздобіў фотаздымкамі з сямейных архіваў, а таксама з калекцый Уладзіміра Ліхадзедава і Уладзіміра Багданава. У выніку атрымалася цікавая кніга.

“**Я ўпэўнены, што калі ўспаміны напісаны сэрцам, то яны і дойдуць да сэрцаў,** – здзяйсняе спадар Францішак. – **Фелікс Жылка, дакладна занатоўваючы ў свой сшытак найважнейшыя падзеі з жыцця шляхецкага роду і парафіяльнай супольнасці, напэўна, добра ўяўляў, што яны могуць стаць маленькім штуршком вяртання сапраўднай гістарычнай праўды жодзішкай зямлі, якую «размылі» абставіны і дзесяцігоддзі. Цешуся, што ўдалося зберагчы гэты падмурак, на якім наступныя пакаленні будаваць сваё жыццё”.**

“Святынь маўклівия цені”

“Зазірнуць пад вечка памяці”

Аўтар: Кінга Красіцкая
24.06.2018 00:00

